

Usnesení

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Karel Podolka a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Okresního soudu v Kroměříži na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost mezi ním a specializovaným senátem Krajského soudu v Brně, za další účasti žalobce L. J., zastoupeného Mgr. Ing. Ludvíkem Juříčkou, advokátem se sídlem v Brně, nám. Svobody 20, 602 00, a žalované České republiky – Ředitelství silnic a dálnic, se sídlem v Praze 4, Na Pankráci 646/56, IČ 65993390, ve věci vedené u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 5 C 221/2004, o vyvlastnění pozemku,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 11. 5. 2004, čj. KUZL 7301/04 ÚP-Mor, o vyvlastnění nemovitosti, je soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním ze dne 2. května 2007 se obrátil Okresní soud v Kroměříži na zvláštní senát s návrhem na zahájení řízení na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost ve smyslu § 104c odst. 2 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a specializovaným senátem Krajského soudu v Brně ve věci žaloby proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje (odboru územního plánování a stavebního úřadu) ze dne 11. 5. 2004, čj. KUZL 7301/04 ÚP-Mor, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hulín, stavebního úřadu, ze dne 17. února 2004, čj. SÚ/4846/722/03/R, o vyvlastnění pozemku, vedené u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 5 C 221/2004.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Městský úřad v Hulíně jako příslušný stavební úřad rozhodnutím ze dne 17. 2. 2004, čj. SÚ/4846/722/03/R, rozhodl na základě návrhu Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „žalovaná“) tak, že vyvlastnil pozemek parcelní č. 3546/123 (orná půda 116m²), v katastrálním území H., zapsaný v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu Kroměříž,

pracoviště Holešov, na LV č. 1323, pro obec a katastrální území H., jehož vlastníkem je pan J. L. (dále jen „žalobce“).

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor územního plánování a stavebního úřadu, svým rozhodnutím ze dne 11. 5. 2004, čj. KUZL 7301/04 ÚP-Mor, rozhodnutí Městského úřadu v Hulíně potvrdil a odvolání žalobce zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 13. července 2004 návrh na jeho přezkoumání u Krajského soudu v Brně, který usnesením ze dne 11. srpna 2004, čj. 29 Ca 170/2004 - 25, žalobu odmítl s odůvodněním, že správní orgán svým rozhodnutím rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, a nejde tedy o věc, která by měla veřejnoprávní charakter. Předmětem rozhodování před správním orgánem bylo vyvlastnění pozemku žalobce ve prospěch žalované, tedy otázka vyplývající z občanskoprávních vztahů. Krajský soud na závěr poučil žalobce o možnosti obrátit se na civilní soud.

Žalobce se tímto poučením řídil a dne 30. září 2004 podal u Okresního soudu v Kroměříži žalobu, který ji však rozsudkem ze dne 11. srpna 2005, čj. 5 C 221/2004 - 69, zamítl, neboť dospěl k závěru, že pro vyvlastnění předmětného pozemku byly splněny zákonné podmínky.

Proti rozsudku okresního soudu podal žalobce odvolání. Krajský soud v Brně (senát 18 Co) o odvolání nerozhodl a podáním ze dne 25. října 2006 předložil věc zvláštnímu senátu, neboť se domníval, že sporná věc je povahy veřejnoprávní. Navrhl, aby zvláštní senát přiřkl pravomoc k rozhodování ve věci soudu ve správním soudnictví a aby současně zrušil usnesení Krajského soudu v Brně (specializovaného senátu ve věcech správního soudnictví) ze dne 11. 8. 2004, jakož aby současně vyslovil nicotnost rozsudku Okresního soudu v Kroměříži ze dne 8. 11. 2005.

Zvláštní senát usnesením ze dne 12. února 2007, čj. Konf 41/2006 - 5, návrh na řešení kompetenčního sporu odmítl, neboť byl podán předčasně a nadto někým, kdo dosud není stranou kompetenčního sporu /§ 46 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s. ve spojení s § 4 zákona 131/2002 Sb./.

Poté Krajský soud v Brně usnesením ze dne 23. března 2007, čj. 18 Co 41/2006 - 108, rozsudek Okresního soudu v Kroměříži ze dne 8. listopadu 2005, čj. 5 C 221/2004 - 69, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odkázal na závazný názor vyjádřený v usnesení zvláštního senátu s tím, že jestliže setrvává - při respektování názoru zvláštního senátu zaujatého v jeho usnesení - na posouzení, že není kompetentní k přezkoumávání rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí vydaného ve stavebním řízení, je nucen proto rozsudek okresního soudu zrušit a věc mu vrátit

k dalšímu řízení; v něm mu uložil podat řádný návrh k vyvolání kompetenčního sporu před zvláštním senátem zřízeným podle zákona č. 131/2002 Sb.

Okresní soud v Kroměříži pak podal zvláštnímu senátu výše uvedený návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat v této věci rozhodnutí. Poukázal na ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř., obsahující výčet věcí, jež mohou být projednány v občanském soudním řízení. Uvedl, že rozhodování o vyvlastnění není soukromoprávní věc, neboť správní orgány, které o vyvlastnění rozhodovaly, jednaly jako nositelé veřejné moci a o vyvlastnění rozhodly autoritativně. Z těchto důvodů okresní soud navrhl, aby zvláštní senát rozhodl že věcně příslušný k rozhodnutí je soud ve správním řízení a současně zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. srpna 2004, čj. 29 Ca 170/2004 - 254.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Podle dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí nebylo posuzováno jako rozhodnutí ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů ve smyslu § 7 o. s. ř.; z toho vyplynul závěr, že rozhodnout o takové věci přísluší soudu ve správním soudnictví (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 5. května 2005, čj. Konf 81/2004 - 12, uveřejněné jako č. 448/2005 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Dne 1. ledna 2007 však nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), upravující podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jakož i zrušení odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a navrácení těchto práv jejich dosavadnímu nositeli /§ 1 odst. 1 písm. a), b), c) cit. zákona/.

Část sedmá zákona o vyvlastnění pak upravuje projednání vyvlastnění v řízení před soudem v ustanovení § 28 odst. 1 tak, že k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – je v prvním stupni příslušný krajský soud. Tato úprava – jakkoli v rozporu s převažujícím názorem na veřejnoprávní charakter expropriačního aktu – tedy výslovně svěčuje projednání vyvlastnění řízení před soudem v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., upravující řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v ustanoveních § 244 až § 250l.

V části osmé zákona o vyvlastnění, obsahující společná, přechodná a závěrečná ustanovení, předepisuje ustanovení § 30, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu. Jinou úpravu v tomto ohledu zákon neobsahuje; to znamená, že počínaje dnem 1. 1. 2007 náleží rozhodování v těchto věcech soudům v občanském soudním řízení bez ohledu na to, že sám vyvlastňovací akt byl vydán před tímto datem.

Z uvedeného plyne, že ve věcech vyvlastnění se v soudním řízení od uvedeného data postupuje podle občanského soudního řádu v občanském soudním řízení. Zvláštní senát, který rozhoduje podle aktuálního právního stavu, proto vyslovil, že rozhodnout ve věci přísluší soudu v občanském soudním řízení.

Ke shodnému závěru dospěl Zvláštní senát již v usnesení ze dne 8. června 2007, čj. Konf 4/2007 – 6.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány /§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s./ i soudy. Okresní soud v Kroměříži proto postoupí věc k dalšímu řízení Krajskému soudu v Brně rozhodujícím v občanském soudním řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2007

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu